

**UDRUŽENJE MLADIH PSIHOLOGA
MOSTAR**

RAZVOJ OMLADINSKOG VOLONTERIZMA U MOSTARU

All Inclusive

FONDACIJA
Mozaik

 LIGHT
FOR THE WORLD

 Austrian
Development Cooperation

**SCHÜLER
HELFFEN
LEBEN**

**Sažetak projekta i kratak prikaz projektnih
aktivnosti**

**Razvoj omladinskog volonterizma
u Mostaru**

2013/2014

Građanski aktivizam i volonterizam

Implementator Projekta:

- Udruženje mladih psihologa Mostar

Partneri na projektu:

- Mozaik fondacija, Fondacija Light for the world iz Austrije, Austrijska razvojna agencija
- SHL fondacija

Projekta podržali:

- HNK ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta
- Vijeće Mladih Grada Mostara
- Udruženja roditelja i prijatelja osoba s posebnim potrebama „Sunce“
- DEMA-S d.o.o,
- Građevinar Fajić d.o.o.,
- Pizzeria „Marinero“,
- Slastičarna „Palma“,
- Paintball klub „Reflex“,
- Knjižara „Nur“,
- Agencija „Economic“,
- Controlmatik d.o.o.

U projektu učestvovali:

- Srednja tekstilna i poljoprivredna škola,
- Srednja turističko-ugostiteljska škola,
- Muzička škola I i II stupnja,
- J.U. Srednja građevinska škola,
- Gimnazija Mostar,
- Srednja strojarska škola Fausta Vrančića,
- J.U. srednja ekonomska i ugostiteljsko - turistička škola,
- Srednja prometna škol,a
- Srednja elektrotehnička škola Ruđera Boškovića,
- Srednja medicinska škola Sestara milosrdnica,
- Srednja medicinska škola,
- Srednja elektrotehnička škola,
- J.U. Druga Gimnazija Mostar,
- J.U.Srednja mašinsko-saobraćajna škola Mostar,
- Srednja građevinska škola Jurja Dalmatinca

Uvodna riječ

Dragi/a,

koji ovo čitas želimo sa tobom podijeliti najbitniju stvar koju smo naučile kroz projekat, o kojem ćeš čitati u nastavku, da je jedini i pravi trenutak za pokretanje upravo sada, kad god to bilo i nikada nije kasno, a baš ti si ta osoba koja pokretanjem i promjenom sebe čini istinske promjene u svijetu. Na tebi je odluka na šta ćeš se fokusirati – na ono što ti donosi korist i snagu ili na ono što te plaši i obeshrabruje.

Sve je počelo pitanjem: Jesu li mladi u Mostaru stvarno apatični, bezvoljni i bez ideja? Zatim nas je naša znatiželja bacila na provjeravanje hipoteze: Mladi u Mostaru su apatični.

Šta misliš, jesu li? Jesi li ti, šta te sprečava da pomogneš nekome, pomogneš sebi, uradiš nešto od života i stvoriš priliku?

Kroz ovaj projekat smo dokazali da je hipoteza iznad 100% netačna. Ne, javno i otvoreno tvrdimo da, mladi u Mostaru nisu bezvoljni, apatični i bez ideje. Možda ćeš čitajući ovo pomisliti, pa da naravno da je tako jer ste im kroz projekat servirali da nešto rade. E pa moramo ti reći da nismo, iako priznajem planirali smo sve servirati u nedostatku ideja i zainteresiranosti. Ali ideja i volje je bilo za bar još jedan Mostar. Zajedno smo se pripremali, učili smo šta je volonterizam, kako se postaje volonter, učili smo ono što bi se svakako trebalo učiti u školi. Ma nismo ih mi ništa učili, samo smo se podsjetili vrijednosti koje posjedujemo svi mi. I naravno iz toga su se rodile ideje, i to kakve ideje. Ne jedna, njego njih petnaest.

Spremali smo se, planirali, sarađivali i odradili petnaest akcija. I pitaš se šta smo dobili? Svaka akcija ima jednaku i suprotnu reakciju; to je stvarna znanost. A to smo i dokazali. Ako želiš čist grad, nemoj bacati smeće, podigni papir sa ulice. Ako si danas tužan, izađi osmjehni se nekome, uzvratit će ti osmjeh i popraviti dan. Ništa lakše, a tako je.

Naš cilj je bio barem 1 istinski volonter, 1 akcija. Sve je počelo od samo 1 osobe a došli smo do 1105 osoba koje ne samo da žele, nego to i jesu, svjesni i ponosni građani i građanke Mostara, koji svoj grad žele učiniti sigurnom i jedinstvenom zajednicom. Budi i ti dio promjene koju želiš vidjeti u svijetu.

U brošuri koja je pred tobom, naći ćeš najvažnije informacije o projektu „Razvoj građanskog volonterizma i aktivizma u Mostaru“, koji se provodio u 2013./2014. školskoj godini. U brošuri ćemo te informisati o fazama, akcijama i rezultatima projekta. I naravno, ako ti se sve ovo sviđa, dalo ti je motivaciju, a ne znaš odakle početi, javi nam se na e-mail: umpsihologa@gmail.com

I prije nego se upustiš u priču osjećamo dužnost da sa tobom podjelimo definicije, odnosno šta knjige kažu šta je to volonterizam i aktivizam:

Građanski aktivizam znači u osnovi aktivno uključivanje građana u društveni život; pri tome je fokus na onim aktivnostima koje doprinose izgradnji i jačanju demokratije. Pojam aktivnog građanina, ukratko, znači da je građanin aktivni učesnik u izgradnji i razvoju lokalne zajednice.

Volonterizam je osnova aktivizma. Volontiranje je aktivan odnos prema društvu u kojem živimo, s ciljem proaktivnog pokretanja promjena u društvu. Volonterstvo ili dobrovoljni, neplaćeni rad, kao oblik građanskog aktivizma, jedan je od kamena temeljaca civilnoga društva, jer oživljava najplemenitija stremljenja čovječanstva: zauzimanje za mir, slobodu, mogućnost izbora, sigurnost i pravičnost za sve ljude.

Tim Udruženja mladih psihologa

Sažetak

„Razvoj omladinskog volonterizma u Mostaru“ je projekat Udruženja mladih psihologa, nevladine organizacija koja potpomaže lični i profesionalni razvoj građana i pravnih lica u Mostaru.

Projekat se realizovao u periodu: 15.12.2013 – 15.4.2014. godine, zahvaljujući odličnoj saradnji Udruženja mladih psihologa s Mozaik fondacijom, Fondacijom Light for the world iz Austrije, Austrijskom razvojnom agencijom, te SHL fondacijom.

Cilj projekta bio je povećavanje broja srednjoškolaca s područja Grada Mostara uključenih u lokalne inicijative, u skladu s potrebama zajednice, te promovisanje volonterizma kao važnog dionika na putu stabilizacije lokalnih politika Grada Mostara.

U okviru projekta, održane je Obuka „Građanski aktivizam i volonterizam“ u 16 partnerskih srednjih škola. Po završetku radionica, srednjoškolci su napravili po jednu volontersku akciju, kako bi pokazali da mladi u Mostaru nisu samo pasivni posmatrači svih dešavanja. Svu svoju kreativnost, pozitivnu energije, snalažljivost i dobronamjernost prikazali su upravo kroz takve volonterske inicijative.

Velika korist za lokalnu zajednu ostvarila se kroz kreiranje prvog web servisa za volontiranje u BiH, pomoću kojeg će srednjoškolci imati priliku da se uključuju u lokalne inicijative, kroz volontiranje u lokalnim nevladinim organizacijama i centrima.

Važno je istaknuti da su osobe sa invaliditetom uključene u sve faze projekta, uključujući učešće u edukativnim događajima, realizaciji volonterskih inicijativa, ali i učešće u organizaciji kulturne manifestacije koja će uslijediti na kraju projekta.

Faza 1 :
Pripremne aktivnosti

„Prije svega, priprema je tajna uspjeha“

Henry Ford

Prva faza projekta obilježena je održavanjem Obuke „Građanski aktivizam i volonterizam“ u 16 srednjih škola sa područja Mostara. Kroz jednomjesečnu Obuku prošlo je 376 srednjoškolaca.

Kroz Obuku, učenici su imali priliku da se upoznaju sa pojmovima građanskog aktivizma i volonterizma, ispolje vlastitu kreativnost, ideje i nađu pravi način za usmjeravanje vlastite energije, te osmisle i isplaniraju volontersku akciju od značaja za lokalnu zajednicu.

Ubrzo, učenici su postali i učitelji. 376 učesnika radionica je prenijelo znanje o građanskom aktivizmu i volonterizmu svojim kolegama iz razreda, te je pokrenuto planiranje volonterske inicijative u svakoj školi.

Slika 1. Planiranje i pripremanje volonterskih akcija

Faza 2:
Volonteri u akciji

„ Znati ne znači biti. Naučeno morate pokušati prenijeti u svakodnevni život“

Blaise Pascal

Nakon što je provedena Obuka „Građanski aktivizam i volonterizam“ došlo je vrijeme da se rođene ideje pretvore u djelo. Ostvareno je 15 volonterskih akcija, a učestvovalo je - 1105 srednjoškolaca. U nastavku brošure ukratko ćemo predstaviti svaku od provedenih akcija:

- „Svi smo jednaki“ - Srednja tekstilna i poljoprivredna škola,
- „People help the people“ – Srednja turističko-ugostiteljska škola,
- „Interna priredba za osobe s posebnim potrebama“ - Muzička škola I i II stupnja,
- „Zajedno smo jači“ – J.U. Srednja građevinska škola,
- „Podjelimo sreću“ – Gimnazija Mostar,
- Turnir solidarnosti za Narazet - Srednja strojarska škola Fausta Vrančića,
- Humanitarna akcija prikupljanja novca za pomoc Udruženju djeci i omladini sa posebnim potrebama "Sunce" - J.U. Srednja ekonomska i turističko – ugostiteljska škola,
- „I mali dar, velika je stvar“ - Srednja prometna škola,
- „Liga papira“ - Srednja elektrotehnička škola Ruđera Boškovića,
- „Mi smo bolja i zdravija budućnost“ - Srednja medicinska škola Sestara Milosrdnica,
- „Oš' mi pomoć ? Neću ja..on će!“ – Srednja građevinska škola Jurja Dalmatinca,
- "Vratio sam se živote" - Srednja medicinska škola,
- „Stop vršnjčkom nasilju“ – Srednja elektrotehnička škola,
- "BiH volimo te" – J.U. Druga Gimnazija Mostar,
- „Nađi vremena za pomaganje drugima, dan je prekratak da bi bio sebičan“ – J.U. srednja mašinsko-saobraćajna škola Mostar

„Svi smo jednaki“

Srednja tekstilna i poljoprivredna škola

Broj uključenih volontera u akciji: 22

Kratak opis akcije: Srednja tekstilna i poljoprivredna škola je realizovala volontersku akciju koja je uključivala edukativne radionice o pravima i potrebama djece s poteškoćama. Održane su ukupno 4 radionice i sadržaj radionica je predstavljen na velikim hamerima koji su nakon radionica postavljeni u biblioteku škole gdje im svi imaju pristup.

Posebna vrijednost: Više od 150 učenika je imalo priliku slušati radionice na kojima su naučili da se djeca s poteškoćama u razvoju ne razlikuju od drugih.

Slika 2. Svi smo jednaki

People help the people

Turističko-ugostiteljska škola Mostar

Broj uključenih volontera: 28

Kratak opis akcije: Prodavanje čestitki u humanitarne svrhe za djecu sa posebnim potrebama.

Posebna vrijednost: Pravljenje čestitki sa djecom sa posebnim potrebama, tako da su i oni neizmjerljivo pomogli u našoj akciji prikupljanja sredstava za njihovo lakše obrazovanje.

Slika 3. People help the people

Interna priredba za osobe s posebnim potrebama

Muzička škola I i II stupnja Mostar

Broj uključenih volontera: 34

Kratak opis akcije: Članovi Vijeća učenika Muzičke škola I i II stupnja Mostar su došli na ideju da provedu barem jedno popodne s osobama s posebnim potrebama družeći se, te su organizirali koncert za korisnike Udruženja "Sunce". Na koncertu su učestvovali, osim učenika Muzičke škole, i korisnici Udruženja Sunce, čije su izvedbe zaista oduševile sve prisutne. Druženje je upotpunjeno zakuskom, gdje je nastavljeno u atmosferi za poželjeti.

Slika 4. Interna priredba za osobe s posebnim potrebama

„Zajedno smo jači“

J.U. Srednja građevinska škola

Broj uključenih volontera: 50

Kratak opis akcije: Pokrenuta je volonterska akcija "Zajedno smo jači", s ciljem prikupljanja odjeće, obuće, školskog pribora, te stvari za koje smatrate da su nebitne, a nekom ipak znače mnogo. Akcija je trajala od 26.3 do 28.3.2014.g. Sredstva skupljena u ovoj akciji su donirana za djecu bez roditeljskog staranja u "Egipatskom selu". U cjelokupnoj akciji učestvovali su svi učenici škole, dok je volontersku akciju organizovalo pet volontera.

Slika 5. Zajedno smo jači

„Podijelimo sreću“

Gimnazija Mostar

Broj uključenih volontera: 250

Kratak opis akcije: Vijeće učenika je imalo želju uraditi volontersku akciju humanitarnog karaktera. U tjednu od 24. do 31. ožujka prikupljala se odjeću koju su učenici donosili. Ta odjeću donirana Udruženju Sunce i Egipatskom selu. Dana 31. ožujka, održao se vrhunac volonterske akcije. Učenici gimnazije podijelili su sreću, tako što smo umjesto dva sata nastave proveli dva sata ispred škole u društvu kolega i prijatelja, jedući kolače (koje su sami napravili), opuštajući se uz plesne točke i veselu glazbu, te uživajući u „besplatnim zagrljajima“ koje su dijelili članovi vijeća. Najveće zadovoljstvo izazvali su štice Udruženja Sunce, koji su ovu akciju uveličali svojim dolaskom.

Slika 6. Podijelimo sreću

Turnir solidarnosti za Nazaret

Srednja Strojarska škola Fausta Vrančića

Broj uključenih volontera u akciji: 70+

Kratak opis akcije: Organizovan je humanitarni turnir u malom nogometu za osobe s posebnim potrebama u Nazaretu. Na turniru su sudjelovali svi razredi srednje Strojarske škole, a pobjednici su nagrađeni oslobađanjem od nastave. Prikupljeni novac je odniet u Nazaret, gdje je organizovano i prigodno druženje.

Slika 7. Turnir solidarnosti za Nazaret

Humanitarna akcija prikupljanja novca za pomoc Udruženju djeci i omladini sa posebnim potrebama "Sunce"

J.U. Ekonomska i Ugostiteljsko-turisticka škola

Broj uključenih volontera u akciji: 202

Realizatori akcije: J.U. Srednja ekonomska i turističko - ugostiteljska škola

Kratak opis akcije: Učenici Srednje ekonomske i turističko - ugostiteljske škole realizovali su akciju prikupljanja novčanih sredstava za pomoć Udruženju "Sunce" Mostar koje se zalaže za poboljšanje kvalitete života osoba sa posebnim potrebama. Prikupljen je određeni iznos novca od prodanih ulaznica za predstavu "Nije Šekspir, ali jeste Romeo i Julija" u Teatru Mladih u Mostaru i prodajom markica u školi.

Slika 8. Humanitarna akcija

„I mali dar, velika je stvar“

Srednja prometna škola

Broj uključenih volontera: 105

Kratak opis akcije: Srednja prometna škola Mostar je pod vodstvom članova Vijeća učenika u periodu od 17.03. do 31.03. 2014. godine organizirala akciju za prikupljanje humanitarne pomoći beskućnicima i socijalno ugroženim obiteljima u vidu trajnih prehrambenih proizvoda i namirnica (ulje, šećer, brašno, konzervirani proizvodi i slično). Uz prehrambene namirnice mogla se donirati odjeća i obuća u očuvanom stanju. Prikupljene namirnice, odjeću i obuću donirani smo na raznim mjestima. Cilj je potaknuti druge na humanost i nesebičnost kako bi nekim osobama uljepšali život i vratili osmjeh na lice.

Slika 9. I mali dar, velika je stvar

Liga papira

Srednja elektrotehnička škola Ruđera Boškovića

Broj uključenih volontera u akciju: 200

Kratak opis akcije: Srednja elektrotehnička škola Ruđera Boškovića realizovala je akciju sakupljanja papira pod nazivom "Liga papira". Akcija je održana dana 20.3.2014. u prostorijama škole. Akcija je bila jako uspješna, prikupljena je velika količina papira za recikliranje. Novac koji je sakupljen od recikliranog papira bit će iskorišten za obnavljanje prostorija škole.

Slika 10. Liga papira

Mi smo bolja i zdravija budućnost

Srednja medicinska škola Sestara milosrdnica

Broj uključenih volontera: 27

Opis akcije: 29.3.2014. učenici SMŠSM u Mepas Mall-u održali su akciju koja je imala za cilj upozoriti građane Mostara o važnosti brige za vlastito zdravlje. Građani su imali priliku izmjeriti tlak, nivo šećera u krvi, dobiti masažu lica, te kupiti balzame napravljene od strane učenika, kao i dati dobrovoljni prilog za Centar za stara i iznemogla lica. Pored toga, napravljen je video s ciljem da se upozori na često zanemarivanje Hipokratove zakletve od strane onih koji je polažu. Video isječak sa akcije možete pogledati na link adresi: <https://www.facebook.com/video.php?v=685118424879791&set=vb.673738549351112&type=2&theater>

Slika 11. Mi smo bolja i zdravija budućnost

Oš' mi pomoć ? Neću ja..on će !

Građevinska škola Jurja Dalmatinca

Broj uključenih volontera : 32

Kratak opis akcije : Akcija je podrazumijevala provođenje socijalnog eksperimenta u kojem su građani imali priliku pokazati spremnost na pomoć nepoznatim osobama, s ciljem poricanja građana na jači angažman. Video isječak sa volonterske akcije možete pogledati na link adresi:

https://www.youtube.com/watch?v=fNCPXUWYgrQ&feature=youtu.be&fb_source=message

Slika 12. Oš' mi pomoć ? Neću ja..on će !

"Vratio sam se živote"

Srednja medicinska škola

Broj uključenih volontera:16

Kratak opis akcije: Učenici Srednje medicinske škole organizovali su volontersku akciju pod nazivom „Vratio sam se živote“, usmjerenu na podizanje svijesti o prevencije i zaštiti zdravlja. Građani su dobili priliku za mjerenje krvnog pritiska u cilju prevencije povišenog krvnog pritiska. Akcija je održana 19.03.2014 u ulici Fejićeva bb. Slide show sa volonterske akcije možete pogledati na link adresi: <http://slide.ly/view/863171a924de189c9320be3484b87a4c>

Slika 13. Vratio sam se živote

Stop vršnjačkom nasilju.

Srednja elektrotehnička škola

Broj uključenih volontera: 30

Realizacija akcije: Učenici su na kreativan i domišlat način pokušali podići svijest o pojavi vršnjačkog nasilja. Napravljen je prikladan video, usmjeren protiv vršnjačkog nasilja.

Video isječak sa volonterske akcije možete pogledati a link adrsi:

<https://www.facebook.com/video.php?v=683931111665189&set=vb.673738549351112&type=2&theater>

Slika 14. Stop nasilju

"BiH volimo te"

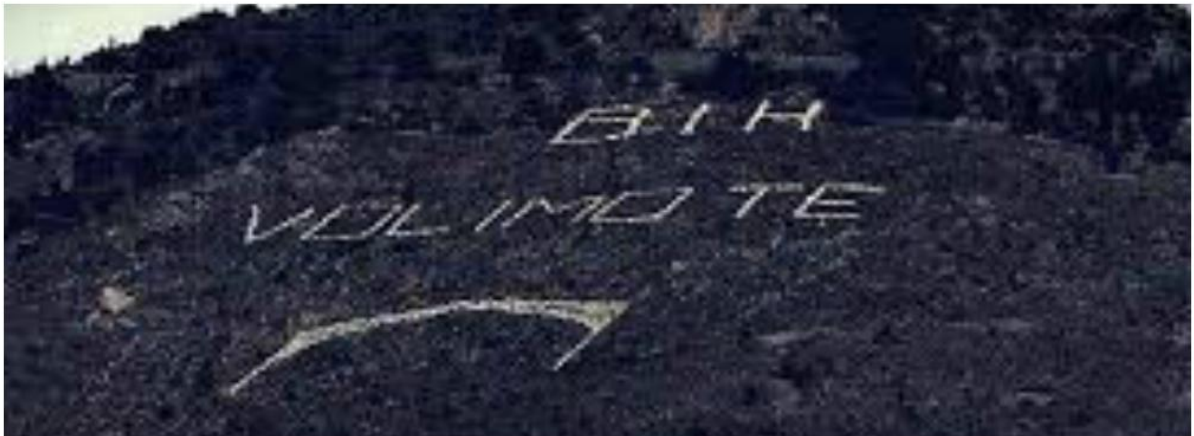
Vijeće učenika Druge gimnazije Mostar

Broj uključenih volontera: 18

Kratak opis akcije: Dana 29.3.201. Vijeće učenika Druge gimnazije Mostar je na lokalitetu Fortice obnovilo natpis "BiH VOLIMO TE". Ovom akcijom željeli su popraviti izgled natpisa i vratiti mu stari sjaj jer ga je zub vremena oštetio i izbljedio, uz iskrenu nadu da se ovim putem poslala poruku da se može računati na mlade ljude koji vole naš grad i domovinu.

Video isječak sa volonterske akcije možete pogledati a link adrsi:

<https://www.facebook.com/video.php?v=683929441665356&set=vb.673738549351112&type=2&theater>

Slika 15. BiH volimo te

„Nađi vremena za pomaganje drugima, dan je prekratak da bi bio sebičan“

J.U. Srednja mašinsko-saobraćajna škola Mostar

Broj uključenih volontera: 21

Kratak opis akcije: Druženje sa korisnicima Udruženja „Sunce“, te izrada raznih predmeta, slika i nakita u svrhu prodavanja istih, kako bi putem materijalne koristi pomogli korisnicima. Jedan dio napravljenih stvari prodavao se na štandovima postavljenim po gradu, a drugi na priredbi za Dan škole, kojoj su prisustvovali i štićenici Udruženja „Sunce“.

Video isječak sa volonterske akcije možete pogledati a link adrsi:

<https://www.facebook.com/video.php?v=683921274999506&set=vb.673738549351112&type=2&theater>

Slika 16. Nađi vremena za pomaganje drugima, dan je prekratak da bi bio sebičan

Faza 3
„Šta smo dobili?“

„Svaka akcija ima reakciju“

Newton

Rezultati:

- održano 67 radionica u okviru Obuke „Građanski aktivizam i volonterizam“ u 16 srednjih škola s područja Mostara;
- 376 srednjoškolaca obučeno za prenos znanja o građanskom aktivizmu i volonterizmu;
- preko 5 000 građana upoznato s projektnim aktivnostima;
- 1105 srednjoškolaca učestvovalo u 15 volonterskih akcija;
- kreiran web servis za volontiranje;

Posebna vrijednost projekta „Razvoj omladinskog volonterizma u Mostaru“ ogleda se u pokretanju prvog web servisa za volontiranje u BiH volontirajbola.ba. Naime, o završetku volonterskih akcija, uslijedilo je Facebook takmičenje na FB stranici Razvoj omladinskog volonterizma u Mostaru, na kojoj su građani glasali i komentarisali odrađene volonterske akcije. Takmičenje je trajalo 10 dana, nakon čega je ustanovljena pobjednička akcija (akcija s najviše glasova /like-ova) koja je nagrađena na Informativnoj kulturno – zabavnoj Karaoke večeri “Volonter možeš biti ti”. Pored nagrađivanja, na događaju je upriličena promocija rezultata projekta, te je promovisan web servis za volontiranje. Najbolja akcija je nagrađena izletom u paintball klub „Reflex“.

Web servis za volontiranje je zamišljen kao mehanizam za osiguravanje održivosti projekta jer će preko servisa srednjoškolci imati priliku da se uključuju u lokalne inicijative, kroz volontiranje u lokalnim nevladinim organizacijama i centrima. Na servisu svi volonteri, ali i nevladine organizacije imaju svoje profile; na web servisu postoji mehanizam bodovanja za odrađeni volonterski angažman, uz proglašenje najefikasnijih pojedinaca i grupa svako 3 mjeseca. Vijeće mladih Grada Mostara je osiguralo nagrade za prvog Volontera tromjesječja i drugoplasiranog volontera u vrijednosti od cca 2800 KM (put u Italiju na 8 dana u okviru projekta „I have a dream“). Nakon prva tri mjeseca, Koordinaciono tijelo za komunikaciju sa srednjim školama, koje je formirano u okviru ovog projekta će voditi računa da se najuspješniji volonteri nagrađuju.

Slika 17. Volonteri najbolje proglašene akcije se zabavljaju u panitball klubu

Slika 18. Najbolji volonteri uživaju u Italiji

I za kraj...

Želimo se zahvaliti svima koji su učestvovali u projektu ili isti podržali na bilo koji način.

Nadamo se da je ovaj projekat samo početak i da će postati tradicija i temelj za razvoj volonterizma u Mostaru, a ne samo lijepo sjećanje.

U cilju održanja pozitivnih rezultata koji su proizašli iz ovog projekta, nadamo se nastavku saradnje na projektima koji će doprinosti boljem javnom razumijevanju važnosti volontiranja i utjecaja volontiranja na društvenu koheziju, posebno ranjivih skupina koje su pod većim rizikom od socijalne isključenosti.

Svoje kritike, sugestije, kao i ideje za nastavak možete slati na e-mail:

umpsihologa@gmail.com

Pridružite nam se i na facebook-u :

<https://www.facebook.com/razvojomladinskogvolonterizmaumostaru?ref=hl>

<https://www.facebook.com/udruzenjemladihpsihologa.mostar?ref=hl>

Tim Udruženja mladih psihologa